		17.3.	Домашно учење - задачи	30 часа
18	Услови за потпис			
19	Начин на оценување			
	19.1.	Тестови: бодови		1 тест 30 бодови
	19.2.	Семинарска работа/проект, презентација писмена и усна: бодови		20 бодови
	19.3.	Завршен испит: бодови		50 бодви
20	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 59 бода	5 (пет) (F)
			од 60 до 68 бода	6 (шест) (E)
			од 69 до 76 бода	7 (седум) (D)
			од 77 до 84 бода	8 (осум) (C)
			од 85 до 92 бода	9 (девет) (B)
			од 93 до 100 бода	10 (десет) (A)
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација од страна студентите, контрола на асистентите во изведување на практичната настава и проценка на постигнатиот успех на студентите, како и проодноста на студентите кои го положиле предметот	

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Radi Masri, Carl F. Driscoll	Clinical Applications of Digital Dental Technology	Wiley Blackwell	2015
		2.	Stamenkovic D	Stomatoloska protetika Parcijalne proteze, drugo dopunjeno izdanje	Data status Beograd	2017
		3.	Авторизирани предавања			
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Han W at al	Design and fabrication of complete dentures using CAD/CAM technology	Medicine	2017;96:1
		2.	K. Alhallak E Hagi-Pavli A Nahkali	A review on clinical use of CAD/CAM and 3D printed dentures	British Dental Journal	2023; jan 9

Прилог бр.3		**Предметна програма од прв циклус на студии**			
1.	Наслов на наставниот предмет	Клиничка пракса 1 - детска стоматологија (5 ЕКТС) - ортодонција (5 ЕКТС)			
2.	Код	ДМЗП16			
3.	Студиска програма	Дентална медицина - интегрирани студии од прв и втор циклус			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Стоматолошки факултет –Скопје, Катедра за детска и превентивна стоматологија и Катедра за ортодонција			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	Година	6	семестар	11
7	Оптовареност со предметот изразена во ЕКТС кредити	10			
8.	Наставник (во случај на повеќе наставници назначен одговорен наставник)	Проф.др.Мери Павлевска Проф.др. Габриела Ќурчиева Чучкова			

9.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски
10.	Неопходни предуслови за слушање и полагање на предметот	ислушани сите задолжителни предмети од петта година и положени сите задолжителни предмети од четврта година.
11.	Цели на предметната програма (компетенции) и резултати од учењето:	По ислушаните теоретски часови, положениот колоквиум и одржаните практични вежби, студентот би требало: да може да изведе преглед, проценка на психолошкиот тип на пациентот и да одреди план на терапија; да го познава растот и развојот во орофацијалната регија, да ја познава хронологијата на дентицијата кај децата, и да дијагностицира ортодонтски неправилности на орофациалниот систем; да дијагностицира и третира кариес кај млечни и трајни заби; да дијагностицира и третира заболувања на пулпата и пародонтот, меките ткива во устата, да знае да избере и аплицира адекватен стоматолошки материјал во согласност со индикацијата; да планира и изведува орално-хирушки интервенции кај деца; да дијагностицира и третира трауми и компликации од траумите кај деца; да планира и изведува естетски процедури кај деца. Студентот да е спремен да практикува Интердисциплинарна соработка со меѓусебно поврзаните различни стоматолошки области во текот на згрижувањето на пациентот во стоматолошка ординација - Цели на предметната програма ортодонција (компетенции): Запозанавање на студентите со методикои се користат за да сеобезбедат оптимални условиза развој на нормална оклузија, почнувајќи од период на бременост па се до развој на трајна дентиција. Рано дијагностицирање на можен развој на ортодонтски аномалии и превземање на интерцепривни мерки за спречување на понатамошен развојот на ортодонтската неправилност.
12.	Детална содржина на предметот по поглавја и единици со резултатите од учење за секое поглавје	**Теоретска настава -предавања** **1.Поглавје - Катедра за детска и превентивна стоматологија (8 часа)** - Прием на дете во стоматолошка ординација Стоматолошка работа со деца (поделба на децата во возрасни групи и според однесувањето, работа со деца кои не соработуваат, детерминирање на индивидуален кариес профил (активитет) и предиспозиција кон ортодонтски неправилности и останати орални заболувања, утврдување на добри и на лоши навики од аспект на оралното здравје;примена на превентивни мерки и постапки во зависност од индивидуалниот кариес ризик , медицинска и фотодокументација - 2 часа Млечни заби – карактеристики, хронологија на никнување, дијагноза и терапија на дентален кариес на млечни заби и компликации (ендодонтски третман), кариес на раното детство, (етиологија, превентива и терапија) – 1 час Млади трајни заби – карактеристики, дијагноза и терапија на кариес и ендодонтски третман на млади трајни заби. – 1 час Трауматски повреди на забите и потпорните ткива – поделба на трауматските повреди, дијагноза,РТГ наод, пружање на прва помош и терапија. – 2 часа Оралнохируршки интервенции во детска возраст – 1 час Материјали во детската стоматологија: средства за тоалета на кавитети, материјали за привремено затворање на кавитети, бази, лајнери, материјали за дефинитивна оптурација на коренските канали, реставративни материјали (композити, глас-јономер цементи, хибридни материјали) – 1 час ***Резултати од учење од Поглавје 1:*** *Студентот стекнува теоретски знаења за работа со деца , проценка на индивидуалниот кариес профил и примена на превентивни мерки, лекување на кариес и компликации на кариес на млечни заби, лекување на кариес и компликации од кариес на млади трајни и трајни заби, дијагноза, прва помош и третман на*

		трауматските повреди на забите и потпорните ткива, индикации и контраиндикации за екстракција на млечни и трајни заби и матреијали кои се применуваат во детската стоматологија. ***Практична настава-вежби*** Од како ке го положи влезниот колоквиум, во текот на семестарот, под супервизија на одговорните наставници, студентот е должен да направи комплетна санација на заболувањата на забите и мекитеткива на најмалку двајца пациенти (по можност со мешовита дентиција) и да изготви медицинска и фотодокументација за сработеното, што представува услов за добивање на потпис. **2.Поглавје-Катедра за ортодонција (7 часа):** - Превенција на ортодонтски неправилности во пренаталниот период - Превенција на ортодонтски неправилности во период на доенче - Превенција на ортодонтски аномалии во период на рана млечна дентиција, превентивни миофункционални мерки - Интерцептивна ортодонција, ран третман на неправилности во сагитална и вертикална насока: вестибуларна плоча, миофункционални вежби, коса рамнина, вежба со шпаула - Ран ортодонтски третман на неправилности во трансверзална насока: селективно состружување - Интерцептивна ортодонција на примарна збиеност, сериска екстракција - Интерцептивна ортодонција на секундарна збиеност, држачи на простор ***Резултати од учење од Поглавје 2:*** Студентот се стекнува со теоретски знаења за примена на мерки во различни периоди на активниот раст и развој на дентицијата кои ќе придонесат за превенирање на ортодонски неправилности. Ќе бидат запознаени со начинот на кој ќе ги едуцираат родителите за грижа на оралното здравје на нивните децата, примена на миофункционални вежби и навремено отстранување на лоши навики и неправилно обавување на орофацијалните функции. Ќе се запознае со видовите на ортодонтски помагала за ран интерцептивен третман. ***Практична настава-вежби*** Од како ќе го положи влезниот колоквиум, во текот на семестарот, под супервизија на одговорните наставници, студентот е должен да направи интерцептивни ортодонтски помагала кај најмалку два пациенти во рана мешовита дентиција, и да изготви комплетна ортодонтска документација за развојната аномалија. Да ги применат миофункционални вежби, селективно состружување, држач на простор, коса рамнина. **Теоретска настава - предавања** ***- Од првото поглавје 8 часа*** ***- Од второто поглавје 7 часа итн.*** **Вкупно: ....*15 часа*** ***Практична настава-вежби*** ***- Од првото поглавје 120 часа*** ***- Од второто поглавје 120 часа итн.*** ***Вкупно ....240 часа***
13	Заемна поврзаност на предметите	Предметот е поврзан со основните медицински предмети и со предметите од претклиничката стоматологија, како и со предметот Детска и превентивна стоматологија и ортодонција.
14.	Детален опис на наставните и работните методи за предметот	Интерактивна настава, вежби, демонстрација на клинички случаи, практична работа со пациенти под супервизија.
15.	Вкупен расположив фонд на време	300 часа

16.	Форми на наставните активности	16.1.	Предавања- теоретска настава. часови	15 часа
		16.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа: часови	240 часа

		16.3.	Пракса: часови	
17.	Други форми на активности	17.1.	Проектни задачи: часови	
		17.2.	Самостојни задачи: часови	30
		17.3.	Домашно учење - задачи	15
18	Услови за потпис			
19	Начин на оценување			
	19.1.	Тестови: бодови		30
	19.2.	Семинарска работа/проект, презентација писмена и усна: бодови		70
	19.3.	Завршен испит: бодови		
20	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 59 бода	5 (пет) (F)
			од 60 до 68 бода	6 (шест) (E)
			од 69 до 76 бода	7 (седум) (D)
			од 77 до 84 бода	8 (осум) (C)
			од 85 до 92 бода	9 (девет) (B)
			од 93 до 100 бода	10 (десет) (A)
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Самоевалуација од страна студентите, контрола на асистентите во изведување на практичната настава и проценка на постигнатиот успех на студентите, како и проодноста на студентите кои го положиле предметот	

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Марија Стевановиќ, Мира Јанкуловска, Џон Николсон, Елизабета Ѓоргиевска (уредник), Ана Сотировска – Ивковска, Златко Георгиев, Дејан Марковиќ, Александар Димков, Мери Павлевска, Алберто Бенедети, Драгана Габриќ, Марко Вулетиќ, Бернард Јанковиќ, Ефка Жабокова-Билбилова, Тамара Периќ, Бојан Петровиќ, Весна Амбаркова, Олга Кокочева-Ивановска, Јасна Симоноска	Детска стоматологија	Арс Ламина	2022
		2.	Beloica D i sar.	Deĉja stomatologija	Elit-Medica Beograd	2000
		3.	Vulovic M I sar.	Preventivna stomatologija	Stomatoloski fakultet Beograd	2000

		4.	Габриела Ќурчиева Чучкова	Ортодонција за доктори по дентална медицина (прв дел)	Стоматолошки факултет, УКИМ, Скопје	2023
		5.	Лидија Кануркова	Ортодонција за доктори по дентална медицина (втор дел)	Стоматолошки факултет, УКИМ, Скопје	2022
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Бајрактарова Б, Бајрактарова-Ваљакова Е, Бајрактарова-Мишевска Ц.	Аномалии на забите	НУБ Скопје	2011
		2.	McDonald R, Avery D	Dentistry for the Child and Adolescent	Mosby, 7 ed	1999
		3.	Aliakbar Bahreman	Early Age Orthodontic Treatment	1st Edition Quintessence Publishing	2013
		4.	Laura Mitchell	An Introduction in Orthodontics	4th EditionOxford University Press	2013

Прилог бр.3		**Предметна програма од прв циклус на студии**			
1.	Наслов на наставниот предмет	Судска медицина и форензична стоматологија			
2.	Код	ДМЗЗС6			
3.	Студиска програма	Дентална медицина - интегрирани студии од прв и втор циклус			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет, Катедра по судска медицина			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Интегрирани студии од прв и втор циклус			
6.	Академска година / семестар	Година	6	семестар	11
7	Оптовареност со предметот изразена во ЕКТС кредити	3			
8.	Наставник (во случај на повеќе наставници назначен одговорен наставник)	Одговорен наставник:Доц.д-р Наташа Битољану * наставата ја изведуваат сите наставници на катедрата по Судска медицина			
9.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски			
10.	Неопходни предуслови за слушање и полагање на предметот	ислушани сите задолжителни предмети од петта година и положени сите задолжителни предмети од четврта година.			
11.	Цели на предметната програма (компетенции) и резултати од учењето:	Од **теоретска настава** - познавање за судско медицинска обдукција и индикации, смрт и видови на смрт, знаци на смрт, причина за смрт. Познавања за форензична трауматологија, идентификација на пол, возраст, форензична ДНА анализа. Пошироки познавања за дентална идентификација кај поединечни случаи и постапка при масовни несреќи. Пошироки познавања за вештачење, квалификација на телесни повреди, вештачење на повредите на стоматогнатен систем. Од **практична настава** - оспособен за препознавање на различни видови повреди, препознавање и опис на повреди на стоматогнатен систем, оспособен за земање на биолошки траги за вештачење, оспособен за пишување лекарско уверение ииздавање на лекарско уверение при повреди на стоматогнатен систем, пошироки познавања од ДНА идентификација преку забно ткиво, оспособен за преглед на забало при обдукција, оспособен за запишување на забен статус во интерпол обрасци, пошироки			